

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



دانشگاه شهید چمران اهواز

دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی

گروه مدیریت

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان رساله:

بررسی عوامل رفتاری تاثیرگذار بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذار بالقوه

نگارنده:

سید احمد حسینی

استاد راهنما:

دکتر حسنعلی سینایی

استاد مشاور:

دکتر مهدی نداف

زمستان ۱۳۹۲

ماحصل آموخته‌هایم را تقدیم می‌کنم به آنان که مهر آسمانی‌شان آرام بخش آلام زمینی‌ام است.

به استوارترین تکیه‌گاهم، دست‌ان پر مهر پدرم ...

به سپزترین نگاه زندگیم، چشمان سپز مادرم ...

به همراهان همیشگی و پشتوانه‌های زندگیم، خواهر، برادران و دوستانم...

که هرچه آموختم در مکتب عشق شما آموختم و هرچه بکوشم قطره‌ای از دریای پی‌کران
مهربانیتان را سپاس نتوانم بگویم. امروز هستی‌ام به امید شماست و فردا کلید باغ بهشتتم
رضای شما. ره آوردی گران سنگتر از این ارزان نداشتتم تا به خاک پایتان نثار کنم، باشد
که حاصل تلاشم نسیم گونه غبار خستگی‌تان را بزداید.

بوسه بر دست‌ان پر مهرتان

زود دانستم که دور از داستان خشم برف و سوز

در کنار شعله آتش

قصه می گوید برای بچه های خود عمو نوروز:

گفته بودم زندگی زیباست

گفته و ناگفته ای پس نکته ها کاینچاست

آسمان باز

آفتاب زر

باغ های گل

دشت های پی در و پیکر

سر پرون آوردن گل از درون برف

تاب نرم رقص ماهی در پلور آب

پوی خاک عطر پاران خورده در کھسار

خواب گندمزارها در چشمه مهتاب

آمدن رفتن دویدن

عشق ورزیدن

در غم انسان نشستن

پا به پای شادمانی های مردم پای کوبیدن

کار کردن کار کردن

آرمیدن

چشم انداز بیابانهای خشک و تشنه را دیدن

جرعه هایی از سپوی تازه آب پاک نوشیدن

گوسفندان را سحرگهان به سوی کوه راندن

همنفس با پلپلان کوهی آواره خواندن

در تله افتاده آهوچگان را شیر دادن

نیمروز حسنگی را در پناه دره ماندن

گاه گاهی

زیر سقف این سفالین پامهای مه گرفته

قصه های در هم غم را ز نم نم های پاران شنیدن

یا شب برفی

پیش آتش ها نشستن

دل به رویاهای دامنگیر و گرم شعله بستن

"آری آری زندگی زیباست

زندگی آتشگی دیرنده پا پرچاست

گر پیغرو زیش رقص شعله اش در هر کران پیدااست

ورنه خاموش است و خاموشی گناه ماست"

نام خانوادگی: حسینی	نام: سید احمد
عنوان پایان نامه: بررسی عوامل رفتاری تاثیرگذار بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذار بالقوه	
استاد راهنما: دکتر حسنعلی سینایی	استاد مشاور: دکتر مهدی نداف
درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته: مدیریت بازرگانی
گرایش: مالی	
محل تحصیل (دانشگاه): شهید چمران اهواز	
دانشکده: اقتصاد و علوم اجتماعی	
تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۹۲/۱۱/۲۷	تعداد صفحه: ۱۱۰
کلیدواژه‌ها: قصد سرمایه‌گذاری، نگرش، هنجارهای ذهنی، کنترل رفتاری ادراک‌شده، ریسک‌پذیری	
<p>چکیده: هدف این پژوهش بررسی عوامل فردی رفتاری است که بر قصد سرمایه‌گذار بالقوه تأثیر دارد. این مطالعه از ابعاد نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده (نگرش‌ها، هنجارهای ذهنی و کنترل رفتاری ادراک‌شده) و ریسک‌پذیری، به عنوان پیش‌بینی‌کننده قصد سرمایه‌گذاری استفاده کرده است. این پژوهش، مطالعه‌ای کاربردی و از نوع توصیفی-همبستگی است. داده‌های مطالعه از یک نمونه ۲۹۶ نفری از مراجعه‌کنندگان به کارگزاری‌های شهر اهواز جمع‌آوری گردید. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ساختارمند بود که پایایی آن با استفاده از معیار آلفای کرونباخ ($\alpha = 0.902$) تایید گردید. داده‌ها به روش تحلیل معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار ایموس نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که نگرش‌ها، هنجارهای ذهنی، کنترل رفتاری ادراک‌شده و ریسک‌پذیری، پیش‌بینی‌کننده‌های معناداری برای قصد سرمایه‌گذاران هستند.</p>	

فصل اول: کلیات	۱
۱-۱ مقدمه	۱
۲-۱ بیان مسأله	۱
۳-۱ ضرورت و اهمیت تحقیق	۳
۴-۱ اهداف تحقیق	۴
۵-۱ فرضیه‌های تحقیق	۵
۶-۱ تعریف اصلاحات و مفاهیم مهم تحقیق	۵
۷-۱ روش تحقیق	۷
۱-۷-۱ جمعیت آماری، روش نمونه‌گیری و حجم نمونه	۹
۲-۷-۱ روش جمع‌آوری داده‌ها	۱۰
۳-۷-۱ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها	۱۱
۸-۱ قلمرو تحقیق	۱۲
۱-۸-۱ قلمرو موضوعی تحقیق	۱۲
۲-۸-۱ قلمرو زمانی تحقیق	۱۲
۳-۸-۱ قلمرو مکانی تحقیق	۱۲
۹-۱ ساختار پایان‌نامه	۱۲
۱۰-۱ خلاصه فصل	۱۳
فصل دوم:	۱۴
۱-۲ مقدمه	۱۵
۲-۲ تصمیم‌گیری	۱۵

- ۳-۲ عوامل موثر بر تصمیم‌گیری ۱۵
- ۴-۲ تصمیم‌گیری در حوزه سرمایه‌گذاری ۱۶
- ۵-۲ ویژگی‌های رفتار سرمایه‌گذار ۱۸
- ۶-۲ نظریه‌های مبتنی بر قصد ۱۹
- ۱-۶-۲ نظریه رفتار منطقی ۲۱
- ۲-۶-۲ نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده ۲۴
- ۳-۶-۲ نظریه انتشار نوآوری ۲۸
- ۴-۶-۲ نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده تجزیه یافته (DTPB) ۳۰
- ۵-۶-۲ مدل پذیرش فناوری ۳۱
- ۷-۲ نظریه‌های مربوط به عوامل تأثیرگذار بر تصمیمات سرمایه‌گذاری در بازار سهام: ۳۲
- ۱-۷-۲ نظریه ریسک‌پذیری ۳۳
- ۲-۷-۲ نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده ۳۴
- ۳-۷-۲ فرضیه بازار کارا ۳۵
- ۴-۷-۲ نظریه نوین پرتفولیو: ۳۷
- ۵-۷-۲ نظریه‌های مالی نوین و پیدایش نظریه مالی رفتاری (مالیه رفتاری) ۳۹
- ۸-۲ ظهور ابعاد رفتاری و روان‌شناختی در مباحث مالی و سرمایه‌گذاری ۴۱
- ۹-۲ ریسک و ریسک‌پذیری ۴۲
- ۱-۹-۲ تعریف ریسک ۴۲
- ۲-۹-۲ انواع ریسک ۴۴
- ۳-۹-۲ تعریف ریسک‌پذیری ۴۴
- ۴-۹-۲ خصوصیات موثر در ریسک‌پذیری ۴۶

- ۴۶.....۵-۹-۲ رفتارهای مختلف در خصوص ریسک‌پذیری.....
- ۴۷.....۶-۹-۲ عوامل و شرایط تأثیرگذار بر ریسک‌پذیری افراد.....
- ۴۹.....۱۰-۲ مطالعات خارجی:.....
- ۶۰.....۱۱-۲ مطالعات داخلی:.....
- ۶۵.....۱۲-۲ مدل پیشنهادی پژوهش.....
- ۶۵.....۱۳-۲ خلاصه فصل.....
- ۶۶.....فصل سوم:.....
- ۶۷.....۱-۳ مقدمه.....
- ۶۷.....۲-۳ روش تحقیق.....
- ۶۸.....۳-۳ جامعه آماری، روش نمونه‌گیری و حجم نمونه.....
- ۷۰.....۴-۳ روش جمع‌آوری داده‌ها.....
- ۷۰.....۵-۳ ابزار جمع‌آوری داده‌ها.....
- ۷۱.....۶-۳ تعاریف متغیرهای تحقیق و ساختار سوالات برای سنجش آن‌ها.....
- ۷۵.....۷-۳ روایی و پایایی پرسشنامه.....
- ۷۵.....۱-۷-۳ روایی پرسشنامه:.....
- ۷۶.....۲-۷-۳ پایایی پرسشنامه.....
- ۷۷.....۸-۳ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها.....
- ۷۸.....۹-۳ خلاصه فصل.....
- ۸۰.....فصل چهارم: روش‌شناسی.....
- ۸۱.....۱-۴ مقدمه.....
- ۸۲.....۲-۴ تکنیک‌های آماری و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها.....

۸۲.....	۴-۲-۱ آمار توصیفی.....
۸۸.....	۴-۲-۲ آمار استنباطی.....
۹۹.....	۴-۳ خلاصه فصل.....
۱۰۰.....	فصل پنجم:.....
۱۰۱.....	۵-۱ مقدمه.....
۱۰۲.....	۵-۲ خلاصه‌ای از نتایج تحقیق و نتیجه‌گیری.....
۱۰۲.....	۵-۳ نتایج پژوهش.....
۱۰۵.....	۵-۴ محدودیت‌های تحقیق.....
۱۰۶.....	۵-۵ پیشنهادهای تحقیق.....
۱۱۰.....	۵-۶ خلاصه فصل.....

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴۸.....	جدول ۱-۲: انگیزاننده‌های اجتماعی - جمعیت شناختی و ریسک‌پذیری.....
۶۳.....	جدول ۲-۲: خلاصه برخی مطالعات صورت گرفته.....
۷۳.....	جدول ۱-۳: تعریف عملیاتی متغیرهای تحقیق.....
۷۶.....	جدول ۲-۳: ضرایب آلفای کرونباخ.....
۸۳.....	جدول ۱-۴: فراوانی و درصد فراوانی بر اساس جنسیت.....
۸۴.....	جدول ۲-۴: فراوانی و درصد فراوانی پاسخگویان بر اساس وضعیت تأهل.....
۸۵.....	جدول ۳-۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس سن.....

- جدول ۴-۴: توزیع فراوانی بر اساس مدرک تحصیلی..... ۸۶
- جدول ۴-۵: توزیع فراوانی بر اساس میزان درآمد..... ۸۷
- جدول ۴-۶: کشیدگی و چولگی متغیرها..... ۸۹
- جدول ۴-۷: شاخص‌های برازش مدل عاملی تحقیق..... ۹۱
- جدول ۴-۸: نتایج تحلیل عاملی تأییدی..... ۹۲
- جدول ۴-۹: شاخص‌های برازش برای مدل اولیه تحقیق..... ۹۵
- جدول ۴-۱۰: شاخص‌های برازش برای مدل اصلاح شده..... ۹۶
- جدول ۴-۱۱: نتایج آزمون فرضیه‌های تحقیق..... ۹۷

فهرست اشکال و نمودارها

عنوان	صفحه
شکل ۱-۲: نظریه رفتار منطقی (دیویس و همکاران، ۱۹۸۹).....	۲۳
شکل ۲-۲: نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده (آجزن، ۱۹۹۱).....	۲۴
شکل ۳-۲: نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده (آجزن، ۲۰۰۶).....	۲۶
شکل ۴-۲: نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده تجزیه شده (تیلور و تاد، ۱۹۹۵).....	۳۱
شکل ۵-۲: مدل پذیرش فناوری (لو و همکاران، ۲۰۰۹).....	۳۲
شکل ۶-۲: مدل پیشنهادی تحقیق (آلینه و بروم، ۲۰۱۰).....	۶۵
شکل ۱-۴: نمودار درصد فراوانی پاسخگویان بر حسب جنسیت.....	۸۳

- شکل ۴-۲: نمودار درصد فراوانی پاسخگویان بر اساس وضعیت تأهل..... ۸۴
- شکل ۴-۳: نمودار درصد فراوانی پاسخگویان بر اساس سن..... ۸۵
- شکل ۴-۴: نمودار درصد فراوانی بر اساس مدرک تحصیلی..... ۸۶
- شکل ۴-۵: نمودار درصد فراوانی بر اساس میزان درآمد..... ۸۷
- شکل ۴-۶: مدل ساختاری اولیه با تخمین استاندارد..... ۹۴

فصل اول: کلیات

۱-۱ مقدمه

یکی از اصلی‌ترین دلایل عدم توانایی بنگاه‌های تولیدی ایران در سودآوری بهینه و مقاومت در مقابل محصولات رقیب، محدودیت‌های پیش‌رویشان برای جذب سرمایه است. بورس اوراق بهادار این موقعیت را در اختیار این بنگاه‌ها قرار می‌دهد تا با عرضه بخشی از سهام خود، منابع لازم را جهت سرمایه‌گذاری، تجهیز و گسترش خط تولید خود به دست آورند و با جمع‌آوری سرمایه‌های جزیبی و پراکنده مردم و یک کاسه کردن آن سرمایه‌ها در جهت تجهیز منابع مالی شرکت‌ها، به یک راه‌برد برد-برد دست بزنند که هم برای خود بنگاه و هم برای افراد سرمایه‌گذار دارای منفعت باشند. در این بین سرمایه‌گذاری در یک سیستم مالی، به تصمیم و رفتار سرمایه‌گذاران بستگی دارد. رفتار سرمایه‌گذاران بالقوه نیز تحت تأثیر نگرش‌ها، نفوذ اطرافیان، توانایی سرمایه‌گذاران، ریسک‌پذیری و تمایلات آن‌ها به انجام رفتار خاص قرار دارد. بر این اساس، پژوهش حاضر در پی یافتن عوامل رفتاری موثر بر نیت سرمایه‌گذاران در سرمایه‌گذاری‌های آتی وی است.

در این فصل ابتدا به شرح و بیان مسئله و ضرورت تحقیق پرداخته می‌شود و در ادامه تحقیق به بیان فرضیه تحقیق، تعریف اصطلاحات تحقیق، روش تحقیق و ساختار رساله پرداخته می‌شود.

۱-۲ بیان مساله

سولومان^۱ (۱۹۹۹) بیان می‌کند عوامل زیادی بر روی انتخاب یک محصول توسط مشتریان، مؤثر است و بازارهای مالی، محیط مناسبی برای بررسی رفتار مشتریان هستند. رفتار سرمایه‌گذاری در زندگی فرد نقشی حیاتی دارد و وابسته به عوامل متعددی است (آقایی و مختاریان، ۱۳۸۳). سرمایه‌گذاران معمولاً به تصمیم‌گیری و انتخاب از بین گزینه‌های مختلف سرمایه‌گذاری (مثلاً: چه میزان سرمایه‌گذاری کنند) دست می‌زنند. با این حال، متخصصان مالی قادر به فراهم آوردن اطلاعات قطعی به منظور کسب بازده‌های آتی نیستند و بدین ترتیب نگرش‌های سرمایه‌گذاران در شکل‌گیری تصمیمات سرمایه‌گذاری

^۱. Solomon

آن‌ها کاملاً مهم به نظر می‌رسد. به عنوان مثال، است^۱ (۱۹۹۳) در مطالعه خود نتیجه گرفت که نگرش-های سرمایه‌گذاران بالقوه، پیش‌بینی‌کننده تصمیمات مالی است. اما اغلب در مطالعات پیشین، رفتار اقتصادی افراد به زمینه‌های ویژه‌ای نظیر ریسک‌پذیری یا پس‌انداز، محدود می‌شد (آلینه و بروم^۲، ۲۰۱۰).

در هر صورت، این مطالعات نیز حاکی از آن است که در زمینه‌ی موضوعات مالی، به تمایل رفتاری و نگرش سرمایه‌گذاران فردی توجه کافی نشده است. اهمیت این مساله زمانی مشخص می‌گردد که به این نکته توجه شود که مطابق نظریه رفتار منطقی^۳، رفتار افراد به وسیله‌ی تمایل به انجام یک رفتار معین پیش‌بینی می‌گردد. با این حال، تمایل رفتاری افراد به انجام رفتار خاص و به طور اخص، تمایل سرمایه‌گذاران بالقوه به انجام رفتار سرمایه‌گذاری، خود تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می‌گیرد. مطالعات پیشین نشان می‌دهد، مطابق نظریه رفتار منطقی، تمایل افراد به انجام رفتار به وسیله‌ی دو عامل، نگرش افراد به سوی رفتار و هنجار ذهنی تحت تأثیر قرار می‌گیرد (فیشبین و آجزن^۴، ۱۹۷۵). هم‌چنین بر اساس نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده، باورهای رفتاری و ارزیابی نتایج، نگرش مطلوب یا نامطلوبی را نسبت به انجام رفتار در فرد ایجاد می‌کنند. نتیجه باورهای هنجاری و انگیزه تحقق انتظارات هنجاری دیگران، در هنجار ذهنی نمود پیدا می‌کند و باورهای کنترلی نیز کنترل رفتاری ادراک‌شده را تعیین می‌کنند. به‌طور کلی نگرش در مورد رفتار، هنجار ذهنی و کنترل رفتاری درک شده، منجر به شکل‌گیری تمایل به انجام رفتار می‌شود.

نیات به همراه ادراکات ذهنی، با در نظر گرفتن توانایی فرد برای کنترل نتایج رفتاری وی، به بخش قابل توجهی از تنوع رفتار واقعی فرد می‌انجامد. بک و آجزن^۵ (۱۹۹۱) بیان کرده‌اند که "به طور کلی، نگرش و هنجارهای ذهنی مثبت‌تر و مطلوب‌تر به رفتار و هم‌چنین کنترل رفتاری ادراک‌شده بیشتر، نیت فردی را برای انجام رفتار تحت همان شرایط، شدیدتر می‌سازد".

¹. East

². Alleyne & Broome

³. Theory of reasoned action

⁴. Fishbein & Ajzen

⁵. Beck & Ajzen

به طور تجربی، نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده به طور معناداری، ارتباط بین افزایش نیت و افزایش دستیابی به مخاطرات جدید را نشان می‌دهد. سرمایه‌گذاران ممکن است با فرصت‌های سرمایه‌گذاری مواجه شوند که دارای احتمالات و نتایج مبهم هستند. تحقیقات پیشین هم‌چنین، نشان داده است که ریسک و ابهام، یک پیش‌بینی‌کننده مهم برای نگرش سرمایه‌گذاران، و به دنبال آن رفتار سرمایه‌گذاری است (آلینه و بروم، ۲۰۱۰).

از این رو مساله تحقیق حاضر، بررسی عوامل موثر بر نیت سرمایه‌گذاری با استفاده از نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده و نظریه ریسک‌پذیری هست. این مطالعه ترکیبی از روانشناسی رفتاری و نظریه مدیریت برای اکتشاف تصمیمات سرمایه‌گذار در مورد سرمایه‌گذاری‌های آینده‌وی، است.

۱-۳ ضرورت و اهمیت تحقیق

بی‌شک کارآمدی نظام مالی یک کشور به عنوان زیرمجموعه‌ای از نظام اقتصادی کشور و روابط متقابل با دیگر اجزاء می‌تواند بر کارآمدی سیستم اقتصادی تأثیر بسزایی داشته باشد. بازار سرمایه در این میان به عنوان زیرمجموعه‌ای از نظام مالی، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و نقش اساسی در رابطه با جذب و تخصیص سرمایه موجود در جامعه به سمت سرمایه‌گذاری در امر تولید و اشتغال‌زایی را بر عهده دارد. ورودی سیستم، مهم‌ترین عامل برای انجام صحیح کار در یک سیستم مانند سیستم مالی است. تعیین ورودی و به عبارتی سرمایه‌گذاری، در سیستم مالی به تصمیم و رفتار سرمایه‌گذاران بستگی دارد.

وجود بازارهای مالی قوی و کارآمد همراه با سازمان‌های مالی مناسب و فعال از شاخص‌های رشد و توسعه اقتصادی هر کشوری است. از آنجا که رونق بورس اوراق بهادار به عنوان معیاری بسیار مهم برای سنجش توسعه اقتصادی کشور مطرح بوده، آثار اقتصادی و اجتماعی آن بر توازن و تعادل اقتصادی و روانی جامعه اثرگذار است.

امروزه سرمایه‌گذاران برای انتخاب گزینه سرمایه‌گذاری، عوامل زیادی پیش‌رو دارند، اما تا به حال تحقیقات کمی در زمینه احتساب رفتار مشتریان در حوزه تصمیمات مالی و سرمایه‌گذاری و روش-

های اتخاذ آن‌ها صورت گرفته است. تصمیمات مالی مردم روزبه‌روز پیچیده‌تر و پرمخاطره‌تر می‌شود درحالی‌که نتایج این تصمیمات بر شیوه زندگی مردم بسیار موثر است (آقایی و مختاریان، ۱۳۸۳).

سرمایه‌گذاران برای تجزیه و تحلیل این عوامل تنها بر مبنای تحلیل‌های فنی و عقلایی عمل نمی‌کنند. بی‌تردید شناسایی عوامل موثر بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران و اولویت‌بندی آن‌ها از نظر میزان اهمیتشان بر تصمیم‌گیری، می‌تواند زمینه لازم را برای ارائه خدمات مطلوب به سرمایه‌گذاران فراهم کند و اقدام شایسته‌ای در روند توسعه سرمایه‌گذاری در کشور قلمداد شود. تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران بالقوه نیز تحت تأثیر نگرش‌ها و تمایلات آنان به انجام رفتار خاص قرار دارد. حال با توجه به اینکه بورس اوراق بهادار یکی از ارکان اقتصادی کشور است و رشد و توسعه این سازمان، توسعه اقتصاد ملی را به همراه خواهد داشت، می‌بایستی با شناخت بیشتر عوامل روانی، به ذهنیات درونی و در نتیجه رفتارهای بیرونی سرمایه‌گذاران بالقوه به صورتی علمی و حساب شده پی برد و موجبات تشخیص بهینه دیدگاه‌ها، نگرش‌ها، حالات و رفتار سرمایه‌گذاران، و رشد و پیشرفت بورس اوراق بهادار را فراهم آورد.

۱-۴ اهداف تحقیق

هدف کلی این مطالعه، تعیین عوامل فردی رفتاری است، که بر تصمیمات سرمایه‌گذار بالقوه تأثیر دارد.

اهداف جزئی مطالعه عبارت‌اند از:

بررسی تأثیر نگرش سرمایه‌گذاران بالقوه بر قصد سرمایه‌گذاری آن‌ها.

بررسی تأثیر هنجارهای ذهنی سرمایه‌گذاران بالقوه بر قصد سرمایه‌گذاری آن‌ها.

بررسی تأثیر کنترل رفتاری ادراک‌شده سرمایه‌گذاران بالقوه بر قصد سرمایه‌گذاری آن‌ها.

بررسی تأثیر ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران بالقوه بر قصد سرمایه‌گذاری آن‌ها.

۱-۵ فرضیه‌های تحقیق

فرضیه‌های این مطالعه عبارت‌اند از:

فرضیه اول: نگرش سرمایه‌گذاران بالقوه به‌طور مثبت و معنادار بر قصد سرمایه‌گذاری آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

فرضیه دوم: هنجارهای ذهنی سرمایه‌گذاران بالقوه به‌طور مثبت و معنادار بر قصد سرمایه‌گذاری آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

فرضیه سوم: کنترل رفتاری ادراک‌شده سرمایه‌گذاران بالقوه به‌طور مثبت و معنادار بر قصد سرمایه‌گذاری آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

فرضیه چهارم: ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران بالقوه به‌طور مثبت و معنادار بر قصد سرمایه‌گذاری آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

۱-۶ تعریف اصلاحات و مفاهیم مهم تحقیق

متغیر مستقل:

۱. هنجار ذهنی^۱: به فشار اجتماعی ادراک‌شده توسط فرد برای انجام یا عدم انجام رفتار مورد نظر اشاره دارد. افراد غالباً بر مبنای ادراکاتشان از آنچه که دیگران (دوستان، خانواده، همکاران و...) انتظار دارند آن‌ها انجام دهند، عمل می‌کنند و قصد آن‌ها جهت اقدام به رفتار به صورت بالقوه، متأثر از افرادی است که ارتباطات نزدیکی با آن‌ها دارند (ماتیسون^۲، ۱۹۹۱). در نظریه رفتار منطقی، هنجار ذهنی فرد، حاصل ضرب باورهای هنجاری (انتظارات ادراک‌شده از طرف افراد یا گروه‌های مرجع خاص) در انگیزش فردی برای انجام رفتار مورد نظر با وجود این انتظارات هست (دیویس و همکاران، ۱۹۸۹).

^۱. Subjective norm

^۲. Mathieson

۲. نگرش^۱: به عنوان احساس مثبت یا منفی درباره انجام رفتار هدف تعریف شده است. نگرش فردی نسبت به رفتار، از دو زیرسازه‌ی حاصل ضرب باورهای نگرشی (احتمال ذهنی فرد در مورد اینکه انجام رفتار هدف، نتیجه I را به دنبال خواهد داشت) در ارزیابی از نتایج هدف (پاسخ ارزیابی شده صریح نسبت به نتیجه) که باعث حصول نگرش نسبت به رفتار می‌شوند، تشکیل شده است (فیشین و آجن، ۱۹۷۵).

اگر فرد متوجه شود که نتیجه انجام یک رفتار، مثبت است، وی نگرشی مثبت نسبت به انجام آن رفتار را خواهد داشت؛ عکس این قضیه نیز صادق است، بدین ترتیب که اگر فردی گمان کند که پیامد انجام رفتار وی منفی است، نگرش او نسبت به انجام آن رفتار را منفی خواهد بود (افروز، ۲۰۰۷).

۳. کنترل رفتاری ادراک شده^۲: کنترل رفتاری ادراک شده به ادراکات شخص از سهولت یا سختی انجام رفتار مورد علاقه بر می‌گردد (آجن، ۱۹۹۱). کنترل رفتاری ادراک شده، ادراک محدودیت‌های درونی و بیرونی انجام رفتار را انعکاس می‌دهد. در واقع، منعکس‌کننده‌ی باورها نسبت به عوامل درونی و بیرونی است که ممکن است مانع از انجام رفتار شوند و دو جزء را شامل می‌شود: جزء اول خود کارآمدی است که بیان‌کننده‌ی قضاوت فرد در مورد توانایی‌های وی برای انجام یک رفتار است. این موضوع به مهارت‌هایی که فرد داراست مربوط نمی‌شود، بلکه به قضاوت فرد درباره‌ی این که چه کارهایی می‌تواند با مهارت‌های موجودش انجام دهد مربوط می‌شود. جزء دوم، شرایط تسهیل‌کننده است که نشان‌دهنده‌ی میزان دسترس‌پذیری منابع مورد نیاز برای درگیر شدن در یک رفتار معین هست (تیلور و تاد، ۱۹۹۵).

۴. ریسک‌پذیری^۳: مک کریمون و ورانگ^۴ (۱۹۸۵) ریسک‌پذیری را به عنوان "تمایل افراد به قبول ریسک" تعریف کرده‌اند (آلینه و بروم، ۲۰۱۰). عده‌ای برخلاف مفهوم سنتی که ریسک‌پذیری را به عنوان ویژگی فردی "باثبات و پایدار" و از روی تمایل معرفی می‌کنند، آن را به عنوان یک صفت

^۱. Attitude

^۲. Perceived behavioural control

^۳. Risk propensity

^۴. MacCrimmon and Wehrung

متغیر که "مداوم" یا "پایدار" است تعریف می‌کنند که درعین حال می‌تواند "ذاتی یا اکتسابی" باشد. برخی معتقدند ریسک‌پذیری اگرچه ممکن است در طول زمان نسبتاً باثبات باشد و در فرایند اجتماعی کردن یا فرهنگ‌پذیری آموخته شود؛ با این حال، می‌تواند در طول زمان تغییر کند و در نتیجه به عنوان یک ویژگی و ظرفیت برای شخص تصمیم‌گیرنده محسوب شود (سیتکین و وینگارت^۱، ۱۹۹۵).

متغیر وابسته:

قصد رفتاری^۲: بیانگر شدت نیت و اراده فردی برای انجام رفتار هدف است (یعقوبی و شاکری، ۱۳۸۷). رابطه قصد رفتاری با رفتار نشان می‌دهد، افراد تمایل دارند در رفتارهایی درگیر شوند که قصد انجام آن‌ها را دارند (کنر و آرمیتاژ^۳، ۱۹۹۸).

قصد رفتاری فرد همچنین به عنوان یک عامل کلیدی در نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده محسوب می‌شود. نیت فردی در واقع به عنوان عوامل انگیزشی در نظر گرفته می‌شوند که بر رفتار تأثیر می‌گذارند؛ آن‌ها همچنین شاخص‌هایی هستند که نشان می‌دهند افراد می‌بایست چگونه و چه مقدار تلاش برای تحقق رفتاری خاص انجام دهند. به عنوان یک قاعده کلی، شدیدتر بودن قصد درگیر شدن در یک رفتار، به احتمال زیاد منجر به انجام آن رفتار می‌شود (آجزن، ۱۹۹۱).

۷-۱ روش تحقیق

بر اساس هدف، تحقیقات علمی را می‌توان به دو گروه پژوهش‌های بنیادی و کاربردی تقسیم نمود. هدف اساسی تحقیق بنیادی، آزمون نظریه‌ها، تبیین روابط بین پدیده‌ها و افزودن به مجموعه‌ی دانش موجود در یک زمینه خاص است. تحقیقات بنیادی، نظریه‌ها را بررسی کرده، آن‌ها را تأیید، تعدیل یا رد می‌کنند. هدف تحقیق کاربردی نیز دستیابی به اصول و قواعدی است که در موقعیت‌های واقعی و عملی به کار بسته می‌شوند و به بهبود محصول و کارایی روش‌های اجرایی کمک می‌کنند. به عبارت

^۱. Sitkin and Weingart

^۲. Intention

^۳. Conner & Armitage